

IN MEMORIAM

«ЖИТТЯ – СМЕРТЬ – БЕЗСМЕРТЯ...»: ПАМ'ЯТІ ІГОРЯ ВАСИЛИШИНА (1969-2023)

«Життя – смерть – безсмертя...» – так називається одна з розвідок Ігоря Васишлина про лірику Е. Маланюка. У день його раптового відходу, в час оргії природи 8 травня, ці слова стають визначенням Ігорового короткого життєвого шляху – наприконечного спалаху невгамовної творчості. 54 роки – знущально мало для його тілесності, трагічно вбичво для його найрідніших і друзів і екзистенційно (поза межово) для Духу і Душі Його.

Екзистенція, пише Ігор в одній зі своїх монографій, «вказує на духовний характер існування особистості на протипагу існуванню матеріальних, субстанційних речей і явищ, оскільки духовність є унікальною ознакою саме людини». Щойно тепер розуміємо, коли наш Ігор (з ним пройдено 32 роки спільного катедрального шляху) перетнув цю межу матеріального світу, що він, досліджуючи життєтворчість зорепаду українських імен на вимушеній чужині, – Е. Маланюка, О. Зуєвського, Ю. Косача, Т. Осьмачки, Ю. Клена, В. Лесича, Б. Кравцева, М. Ситника та ін. – писав про себе, про свою сутність: глибоку, шляхетну, невтоленну, посвячену, національно вертикальну.

Ми не завжди це чули. Ми майже про це не говорили, хіба прочували в приостанній максимальній напрузі

Ігоря над своїми літературознавчо-філософськими монографіями як розгадками свого сенсу життя і долі пасіонарних українських поетів-мислителів на далекій вимушеній чужині як найбільшій карі для їхнього національного Духу. 8 травня цей сенс Ігорові вже одкрився. Для нас зосталися сльози, печаль втрати і непрочитані праці колеги, про які не було часу говорити... Може, тому в нас забрано вже час спільного буття?

Мовчазний, заглиблений, самодостатній, водночас чутливий, відкритий, дуже працюючий, часом перпендикулярно різкий – він ткав полотно свого Духу. І навіть тоді, коли просто йшов покурити... чи віртуозно клацав на комп'ютері в рутинних і безвідмовних процедурах навчально-методичного процесу. Його системність викладу в роботі зі студентами також була складником цієї екзистенції (буття-у-світі), яку він, здавалось, тримав у руках, щоб несподівано для нас усіх перекинути у Вічність 8 травня – у трансцендентне, поза межове.

Як сумно, як тяжко, що ми не зможемо більше торкнутися його рук, почути його оксамитового голосу, прочитати на Вайбері його завжди бездоганний звіт про катедральні новини – і наче солоду напитися від його усміхнено сакраментального «па-па»... Хіба раз ми впилися на понад годинну розмову через скайп, коли, здається, було зірвано всі умовності доглибного спілкування про те, що досліджуємо, чим живемо, до чого крокує країна... За його спиною видивляла мене його колосальна бібліотека, що напувала цього Мужа силою знань і оргією української літератури. Він жив у цій літературі, як Лесин Лісовик, і ходив її просторами далеко за межами українського материка, досліджуючи «дискурс чужини» в

Б. Кравцева, сакральність «роду й дому» в Е. Маланюка, «трагічний оптимізм» в тетралогії Д. Гуменної і концепт «смерти» в ліриці О. Тарнавського. Усі ці концепти він завів у своє життя і віддав до рук Божих.

Видається, що він змагався з часом, затягуючи в орбіту свого дослідження малознані, але пасіонарні і націєцентричні постаті нашої культури, що змушені були стати вигнанцями через терор чужинців «на нашій не своїй землі». В останні дні Він чарував над схованою від нас патріотично піднесеною поетичною спадщиною Михайла Ситника, монографія про якого вже днями мала вийти у світ... Ігор захотів, аби на обкладинці його вилюбленої книжки було наше українське небо, злите з розквітлим соняхом – символом життєствердної і життєдайної України навіть у час кривавої війни. Символом нашого Іловайська... Він повертав на цю батьківщину соняхів і містичних краєвидів українські імена, повертав їх додому, до Батьківщини як найпевнішого шляху до Господа. І пішов до нього сам через смертельний удар серця...

Як ми не набулися, не наговорилися і не натворилися! Проте Твої соняхи з Михайлом Ситником стануть для нас спокутою за гріх непоцінування кожної миті разом. Світла Тобі пам'ять, Лицарю наш. Ти будеш з нами через свої праці....

*Мій край у згарищах, руїнах...
Схвильований і гнівний, повен сил.
Іду я в бій за тебе, Україно,
Бо я ж твій син, Вкраїно, рідний син.
Михайло Ситник*

Ірина Фаріон
доктор філологічних наук, професор катедри української мови
Національного університету «Львівська політехніка»